

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. de Minister en de Staatssecretaris

Zorgstem cliëntenvertrouwenspersonen

IJsbaanpad 9-11

1076 CV Amsterdam

zorgstem.nl

datum 31 januari 2022 onderwerp Reactie Stichting Zorgstem op internetconsultatie

Geachte Minister, geachte Staatssecretaris,

Op 21 december 2021 heeft u een internetconsultatie uitgezet op het voorstel van het Besluit uitbreiding gelijkgestelde aandoeningen. Stichting Zorgstem, aanbieder van onafhankelijk cliëntenvertrouwenwerk voor cliënten Wet zorg & dwang (hierna: Wzd) en hun vertegenwoordigers, maakt hierbij gebruik van de mogelijkheid het voorgestelde Besluit van advies en opmerkingen te voorzien. Zorgstem is onafhankelijk van de zorgaanbieders, werkt in opdracht van zorgkantoren en uw ministerie met cliëntenvertrouwenspersonen Wzd voor cliënten in Noord-Holland, Utrecht, Flevoland en Zuid-Holland boven Rotterdam.

Zorgstem is van mening dat voor cliënten met (vergelijkbare) structurele gedragsproblemen en regieverlies die onvrijwillige zorg ontvangen de Wzd de meest passende wet is om aan hun rechtsbescherming bij deze ingrijpende vormen van zorg te voldoen. Dat gedragsproblemen en regieverlies zich niet alleen voordoen bij een psychogeriatrische aandoening of een verstandelijke beperking was de wetgever bekend. Dat het op grond van artikel 1, vierde lid Wzd mogelijk is om de gelijkgestelde aandoeningen aan te vullen, is gewenst, maar niet ideaal. Dit standpunt wordt hierna toegelicht.

Vanuit de praktijk van de CVP Wzd zijn er voorbeelden van cliënten met vergelijkbare structurele regie- en gedragsproblemen die professionele zorg krijgen, maar niet onder de Wzd vallen. Deze cliënten missen rechtsbescherming vanuit de Wzd. Zij ontvangen zorg op grond van de WGBO. Het essentiële verschil zit in de rechtsbescherming van de wilsonbekwame cliënt. De WGBO gaat uit van toestemming van de vertegenwoordiger, ongeacht het verzet van de cliënt. Dit staat haaks op de Wzd, waar de cliënt een stem heeft, ongeacht toestemming van de vertegenwoordiger. De cliënt kan op grond van de Wzd een beroep doen op de klachtenprocedure Wzd en de onafhankelijke, maar partijdige cliëntenvertrouwenspersoon Wzd voor een sterkere rechtspositie.

Zoals hierboven genoemd is het uitbreiden van het Besluit goed, maar niet ideaal. Het Besluit is niet toekomstbestendig, omdat er steeds naar beperkingen verwezen wordt en geen kader meegegeven wordt waarin uiteenlopende cliënten met structurele regie- en gedragsproblemen onder zouden kunnen vallen. De twee beoordelingsmomenten (artikel 1, vierde lid Wzd & artikel 1a.1 Besluit gelijkgestelde aandoeningen) kunnen worden vervangen door één beoordeling per individu. De voorwaarden voor een beoordeling in deze vorm staan reeds in de wet in artikel 1, vierde lid Wzd en artikel 1a.1, tweede lid Besluit gelijkgestelde aandoeningen. Op deze manier kan bij structurele gedragsproblemen en regieverlies een cliënt, bij wie dit in lijn is met zijn zorgvraag, onvrijwillige zorg worden verleend op grond van de Wzd, met de bijbehorende rechtsbescherming (onder andere bijstand van de cliëntenvertrouwenspersoon Wzd) die de wet biedt.

Wij hopen dat u ons advies en opmerkingen ter harte neemt en wij zijn graag bereid nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Namens Stichting Zorgstem,

Pieter Wetser
bestuurder